Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 22. januára 2013 *

„Odvolanie — Hospodárska súťaž — Kartely — Európsky trh medených tvaroviek a tvaroviek zo zliatin medi — Zodpovednosť materskej spoločnosti vyplývajúca len z protiprávneho správania jej dcérskej spoločnosti — Zásada ne ultra petita — Vplyv zrušujúceho rozsudku vo veci dcérskej spoločnosti na právnu situáciu materskej spoločnosti“

Vo veci C-286/11 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie podané 6. júna 2011,

Európska komisia, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, V. Bottka a R. Sauer, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Tomkins plc, so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: K. Bacon, barrister, ktorú splnomocnila: S. Jordan, solicitor,

žalobkyňa v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Tizzano, M. Ilešič, G. Arestis, M. Berger a E. Jarašiūnas, sudcovia E. Juhász (spravodajca), A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, M. Safjan, D. Šváby a A. Prechal,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. mája 2012,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 19. júla 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

1 Svojím odvolaním sa Európska komisia domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 24. marca 2011, Tomkins/Komisia (T-382/06, Zb. s. II-1157, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd jednak čiastočne zrušil rozhodnutie Komisie C(2006) 4180 z 20. septembra 2006 o konaní podľa článku [81 ES] a článku 53 Dohody o EHP (Vec COMP/F-1/38.121 – Tvarovky) (zhrnutie uverejnené v Ú. v. EÚ L 283, 2007, s. 63, ďalej len „sporné rozhodnutie“) a jednak znížil sumu pokuty uloženej spoločnosti Tomkins plc (ďalej len „Tomkins“).

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

2 V bodoch 1 až 3, ako aj 12 a 13 napadnutého rozsudku Všeobecný súd vykonal tieto zistenia:

„1 [Sporným] rozhodnutím Komisia… konštatovala, že niekoľko podnikov porušilo článok 81 ods. 1 ES a článok 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) tým, že sa počas rôznych období medzi 31. decembrom 1988 a 1. aprílom 2004 podieľali na jedinom, komplexnom a nepretržitom porušovaní pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, a to v podobe súboru protisúťažných dohôd a zosúladených postupov na trhu s medenými tvarovkami a tvarovkami zo zliatin medi, ktoré zahŕňali územie EHP. Porušovanie spočívalo v určovaní cien, dohodách na cenníkoch, zľavách a rabatoch a mechanizmoch zvyšovania cien, rozdelení vnútroštátnych trhov a zákazníkov a vo výmene ďalších obchodných informácií, ako aj v účasti na pravidelných stretnutiach a udržiavaní ďalších kontaktov s cieľom uľahčiť porušovanie.

2 Žalobkyňa [Tomkins], ako aj jej dcérska spoločnosť v rozhodnej dobe [Pegler] (predtým The Steel Nut & Joseph Hampton Ltd) patria medzi adresátov [sporného] rozhodnutia.

3 Žalobkyňa vlastnila v období medzi 17. júnom 1986 a 31. januárom 2004 100 % kapitálu spoločnosti Pegler, ktorá vyrába medené tvarovky. Dňa 1. februára 2004 bola spoločnosť Pegler predaná svojmu riadiacemu tímu. Dňa 26. augusta 2005 Pegler Holdings Ltd a Pegler odkúpila spoločnosť Aalberts Industries NV, ktorá je ďalším adresátom [sporného] rozhodnutia.

…

12 V článku 1 [sporného] rozhodnutia Komisia konštatovala, že žalobkyňa a jej dcérska spoločnosť Pegler porušovali ustanovenia článku 81 ES a článku 53 Dohody o EHP medzi 31. decembrom 1988 a 22. marcom 2001.

13 Za toto porušenie Komisia v článku 2 písm. h) [sporného] rozhodnutia uložila žalobkyni povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Pegler pokutu vo výške 5,25 milióna eur.“

Napadnutý rozsudok

3 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 15. decembra 2006 Tomkins navrhla, aby Súd prvého stupňa najmä:

— zrušil sporné rozhodnutie, pokiaľ ide o dĺžku trvania účasti spoločnosti Pegler na porušovaní, a

— znížil sumu pokuty, ktorá jej bola uložená spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Pegler.

4 V dôsledku toho, že žalobkyňa čiastočne vzala späť žalobné dôvody uvedené v žalobe, uviedla v nej len jediný žalobný dôvod, ktorý je založený na nesprávnom posúdení Komisie pri stanovení dĺžky trvania účasti spoločnosti Pegler na porušovaní.

5 Zo sporného rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia pripísala žalobkyni, ktorá vlastnila 100 % kapitálu spoločnosti Pegler medzi 17. júnom 1986 a 31. januárom 2004, protiprávne správanie spoločnosti Pegler a uložila jej povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť pokutu uloženú jej dcérskej spoločnosti. Toto pripísanie sa zakladalo na výkone rozhodujúceho vplyvu žalobkyne na spoločnosť Pegler počas obdobia porušovania.

6 Všeobecný súd v bode 38 napadnutého rozsudku zdôraznil, že spoločnosti Tomkins bola pripísaná zodpovednosť za porušenie len ako materskej spoločnosti spoločnosti Pegler a z dôvodu účasti tejto poslednej uvedenej spoločnosti na karteli, takže jej zodpovednosť nemôže ísť nad rámec zodpovednosti spoločnosti Pegler. Článok 1 sporného rozhodnutia bol zrušený rozsudkom Všeobecného súdu z 24. marca 2011, Pegler/Komisia (T-386/06, Zb. s. II-1267) v rozsahu, v akom v ňom Komisia konštatovala, že Pegler sa na dotknutom karteli zúčastňovala v období od 31. decembra 1988 do 29. októbra 1993. Keďže žalobkyňa v prvostupňovom konaní poprela účasť spoločnosti Pegler na porušovaní v uvedenom období, Všeobecný súd preskúmal následky tohto zrušenia na spoločnosť Tomkins.

7 Všeobecný súd po tom, čo v bode 40 napadnutého rozsudku pripomenul judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa nemožnosti súdu Únie rozhodnúť *ultra petita*, a najmä skutočnosti, že nemôže rozhodnúť o okolnostiach, ktoré sa týkajú iných osôb, ktorým je rozhodnutie určené, než osôb uvedených v návrhoch žalobkyne (rozsudok zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, Zb. s. I-5363), však v bode 42 napadnutého rozsudku zastával názor, že z hľadiska práva hospodárskej súťaže žalobkyňa predstavovala jediný subjekt s dcérskou spoločnosťou, ktorá mala čiastočný úspech v dôsledku žaloby o neplatnosť podanej vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Pegler/Komisia. Pripísanie zodpovednosti žalobkyni, ktoré vykonala Komisia, preto znamená, že žalobkyňa má prospech z čiastočného zrušenia sporného rozhodnutia v tejto veci.

8 Všeobecný súd z toho v bode 44 napadnutého rozsudku vyvodil, že ak mu bola predložená žaloba o neplatnosť samostatne materskou spoločnosťou a dcérskou spoločnosťou, nerozhodne *ultra petita*, keď zohľadní výsledok žaloby podanej dcérskou spoločnosťou, pokiaľ návrhy v tejto žalobe, ktorú podala dcérska spoločnosť, majú rovnaký predmet ako návrhy v žalobe podanej materskou spoločnosťou.

9 Vzhľadom na to, že zodpovednosť materskej spoločnosti striktne súvisí so zodpovednosťou jej dcérskej spoločnosti, lebo spoločné a nerozdielne zaplatenie pokuty by sa spoločnosti Tomkins nemohlo uložiť, ak by jej nebolo pripísané protiprávne správanie spoločnosti Pegler, Všeobecný súd zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka začatia účasti žalobkyne na porušení, teda obdobia od 31. decembra 1988 do 29. októbra 1993, a v dôsledku toho znížil sumu pokuty, ktorá bola uložená spoločnosti Tomkins, z 5,25 na 4,25 milióna eur, z čoho 3,4 milióna eur mala zaplatiť spoločne a nerozdielne so spoločnosťou Pegler.

10 Pokiaľ ide o ukončenie porušenia, Všeobecný súd v bode 53 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia správne usúdila, že Pegler nepreukázala, že sa dištancovala od dohody uzavretej 10. júna 2000, ktorej predmetom bolo zvýšenie cien od 14. augusta 2000, a že sa teda nepretržite zúčastňovala na karteli až do dňa, keď Komisia usúdila, že kartel skončil, teda do okamihu neohlásených kontrol, ktoré vykonala v priebehu marca 2001.

Návrhy účastníkov konania

11 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok a

— zamietol žalobu podanú spoločnosťou Tomkins na Všeobecný súd v plnom rozsahu.

12 Tomkins navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie v plnom rozsahu ako nedôvodné a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov prvostupňového konania, ako aj odvolacieho konania.

O odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

13 Na podporu svojho odvolania Komisia uvádza päť odvolacích dôvodov, ktoré sú založené na porušení pravidla uplatniteľného na rozhodovanie *ultra petita*, na nesprávnom konštatovaní, že predmet žalôb materskej spoločnosti Tomkins a jej dcérskej spoločnosti bol rovnaký, na nezohľadnení skutočnosti, že spoločnosť Tomkins je súčasťou podniku, ktorý pripustil, že sa dopustil porušenia, zo strany Všeobecného súdu, na nedostatku odôvodnenia, ako aj na rozpornosti odôvodnenia napadnutého rozsudku a napokon na porušení práva na spravodlivý proces.

O prvom odvolacom dôvode

14 V rámci svojho prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Všeobecný súd tým, že zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týkalo časti dĺžky trvania účasti na porušovaní stanovenej v tomto rozhodnutí, a to na základe skutočností, ktoré spoločnosť Tomkins nikdy neuviedla, porušil pravidlo, ktoré súdu zakazuje rozhodovať *ultra petita*. Judikatúra Súdneho dvora, osobitne už citovaný rozsudok Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., ako aj rozsudok z 29. marca 2011, ArcelorMittal Luxembbourg/Komisia a Komisia/ArcelorMittal Luxembourg a i. (C-201/09 P a C-216/09 P, Zb. s. I-2239), neuznáva výnimku z tohto pravidla z dôvodu, že obaja žalobcovia sú súčasťou toho istého podniku a je konštatovaná ich spoločná a nerozdielna zodpovednosť. Zrušenie, ktorého sa domáha každý žalobca, ktorému je rozhodnutie určené, je nevyhnutne obmedzené žalobnými dôvodmi, ktoré uviedli jednotliví žalobcovia vo svojich vlastných veciach, a pre osoby, ktorým je rozhodnutie určené a ktoré patria jedinému podniku, neexistuje nijaká výnimka.

15 Komisia zastáva názor, že Všeobecný súd zamenil pojem „podnik“ ako hospodársky subjekt v oblasti hospodárskej súťaže v zmysle článku 101 ZFEÚ a nariadenia (ES) č. 1/2003 Rady zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) s procesnou formuláciou „právnická osoba, ktorá podáva návrh na súdy Únie“ podľa článku 263 ZFEÚ a nariadenia č. 1/2003. Podľa Komisie, ktorá vychádza z už citovaného rozsudku ArcelorMittal Luxembourg/Komisia a Komisia/ArcelorMittal Luxembourg a i., žaloba podaná subjektom, ktorý je súčasťou skupiny, nemá vplyv na právne postavenie ostatných subjektov skupiny. Osobe, ktorej je rozhodnutie určené, prislúcha rozhodnúť o rozsahu žaloby podanej na súdy Únie, ako aj o žalobných dôvodoch, ktoré chce uviesť. Aj za predpokladu, že by čiastočné zrušenie rozhodnutia týkajúceho sa dcérskej spoločnosti potvrdzovalo, že sa Komisia dopustila vecne neprávneho posúdenia, z ktorého by potenciálne mohla mať prospech materská spoločnosť, toto neprávne posúdenie musí pred Všeobecným súdom namietať samotná materská spoločnosť.

16 Komisia tvrdí, že právnym subjektom jedného podniku možno uložiť rôzne pokuty napriek tomu, že pri určitej časti týchto pokút sa stanoví spoločná a nerozdielna zodpovednosť. Spoločná a nerozdielna zodpovednosť dvoch subjektov toho istého podniku tak nemá vplyv na uplatnenie judikatúry, ktorá pre oblasť rozhodovania *ultra petita* vyplýva z vyššie citovaného rozsudku Komisia/AssiDomän Kraft Products a i. V prejednávanej veci neexistuje striktné prepojenie medzi zodpovednosťou spoločnosti Tomkins a zodpovednosťou spoločnosti Pegler.

17 Podľa Komisie sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že rozhodol o žalobnom dôvode týkajúcom sa dĺžky trvania účasti na porušovaní bez toho, aby preskúmal právne tvrdenia, ktoré samotná Tomkins uviedla v súvislosti s dátumom začiatku porušovania, a že v tejto súvislosti len odkázal na riešenie prijaté v už citovanom rozsudku Pegler/Komisia. Všeobecný súd teda opätovne vyložil a rekvalifikoval predmet žaloby.

18 Komisia okrem toho tvrdí, že Všeobecný súd tým, že znížil sumu pokuty uloženej spoločnosti Tomkins na základe iného rozsudku, neoprávnene zasiahol do právomocí Komisie. Vyvodiť následky z tohto rozsudku a prípadne – na účely vyhovenia uvedenému zrušujúcemu rozsudku – znížiť sumu tejto pokuty alebo ju zrušiť, neprislúcha Všeobecnému súdu, ale Komisii.

19 Podľa spoločnosti Tomkins je prvý odvolací dôvod neprípustný, lebo Komisia sa usiluje o nové preskúmanie skutkových okolností, ktoré už Všeobecný súd preskúmal, konkrétne zistení týkajúcich sa dĺžky trvania porušovania pripisovaného spoločnosti Tomkins, čo je v rozpore s povahou odvolania.

20 Tomkins subsidiárne tvrdí, že Všeobecný súd nerozhodol *ultra petita* a neodchýlil sa od judikatúry v tejto oblasti. Zdôrazňuje, že skrátenie dĺžky trvania účasti spoločnosti Pegler na porušovaní a zníženie sumy pokuty z dôvodu, že sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia pri určovaní tejto doby, bolo jedným z návrhov, ktorý výslovne uviedla vo svojej žalobe pred Všeobecným súdom. Už citované rozsudky Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., ako aj ArcelorMittal Luxembourg/Komisia a Komisia/ArcelorMittal Luxembourg a i. sú navyše irelevantné.

21 Tomkins tvrdí, že Všeobecný súd nevytvoril výnimku z procesného pravidla, podľa ktorého súd nemôže rozhodovať *ultra petita*, ale že správne posúdil skutkové okolnosti tejto veci, najmä pokiaľ ide o spoločnú a nerozdielnu zodpovednosť oboch dotknutých spoločností patriacich do tej istej skupiny. Podľa jej posúdenia skutkových okolností Komisia vo svojom odvolaní zamenila žalobný dôvod uvedený spoločnosťou Tomkins smerujúci k skráteniu dĺžky trvania porušovania, ktorého sa dopustila Pegler, ako aj k zníženiu uloženej pokuty a skutkové okolnosti týkajúce sa presných dátumov začiatku a konca porušovania, ktoré uviedla na podporu svojich návrhov. Komisia nemôže tvrdiť, že Tomkins musí znášať časť zodpovednosti, ktorá jej prislúcha, ale nemôže mať prospech zo zníženia primárnej a priamej zodpovednosti dotknutej dcérskej spoločnosti, o ktorom rozhodol Všeobecný súd, pretože by to viedlo k založeniu zodpovednosti, ktorá by nemohla byť spoločná a nerozdielna.

22 Pokiaľ ide o zámenu medzi hmotnoprávnymi pravidlami v oblasti hospodárskej súťaže vychádzajúcimi z pojmu „podnik“ a procesnoprávnymi pravidlami založenými na slovnom spojení „právny subjekt“, Tomkins zdôrazňuje, že Komisia sa dopustila nesprávnej kvalifikácie práva Únie. Všeobecný súd správne pripustil, že existuje úzka a „nerozpletiteľná“ spojitosť medzi už citovanými rozsudkami Pegler/Komisia a Tomkins/Komisia, ktorá pri riadnom výkone spravodlivosti odôvodňuje vzájomné odkazy medzi oboma vecami.

O druhom odvolacom dôvode

23 Komisia tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zastával názor, že návrhy, ktoré Tomkins a jej dcérska spoločnosť Pegler uviedli na podporu žaloby o neplatnosť, mali „rovnaký predmet“. Podľa Komisie obe tieto právnické osoby spochybňujú rôzne obdobia účasti na porušovaní, a to Tomkins obdobie od 31. decembra 1988 do 7. februára 1989, teda 38 dní, a Pegler obdobie od 31. decembra 1988 do 29. októbra 1993, teda 4 roky, 9 mesiacov a 29 dní. Tieto rozdiely a rozdiely vyplývajúce zo skutočnosti, že oba tieto subjekty uvádzali odlišné žalobné dôvody a tvrdenia, predstavujú podľa Komisie návrhy, ktorých predmet je odlišný.

24 Všeobecný súd navyše v bode 42 napadnutého rozsudku vychádzal z nesprávneho skutkového predpokladu, ktorý mohol predstavovať skreslenie skutkových okolností, keďže Tomkins tvrdila, že „ak by [sporné] rozhodnutie malo byť zrušené, pokiaľ ide o spoločnosť Pegler, malo by byť zrušené aj

v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne“. Tomkins však tento žalobný dôvod neuviedla v žalobe o neplatnosť ani vo svojej replike, takže Všeobecný súd sa dopustil skreslenia žalobného dôvodu uvedeného žalobkyňou.

25 Podľa spoločnosti Tomkins Všeobecný súd správne konštatoval, že jej žalobné návrhy a žalobné návrhy spoločnosti Pegler mali „rovnaký predmet“, pretože obaja účastníci konania, a to každý vo svojej vlastnej žalobe, výslovne navrhli skrátenie dĺžky trvania účasti spoločnosti Pegler na porušovaní, ktorá vyplýva z konštatovaní Komisie.

O treťom odvolacom dôvode

26 Podľa Komisie sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že znížil zodpovednosť subjektu „podnik Tomkins“ z dôvodu, že dĺžka trvania účasti na porušovaní bola skrátená v prípade iného subjektu tohto podniku, a to jeho dcérskej spoločnosti Pegler. Zníženie zodpovednosti spoločnosti Pegler v súvislosti s porušovaním vychádza z jej postavenia ako „spiacej spoločnosti“ a nie z toho, že dotknutá skupina sa na porušení nezúčastnila. Skutočnosť, že Pegler mohla byť nesprávnym adresátom sporného rozhodnutia v rámci skupiny vo vzťahu k určitému obdobiu, sa týka len tejto dcérskej spoločnosti a nezbavuje celý podnik jeho zodpovednosti v súvislosti s porušovaním pravidiel hospodárskej súťaže. Všeobecný súd tak nemohol v súlade s právnymi predpismi zrušiť pokutu uloženú spoločnosti Tomkins za obdobie od 20. januára 1989 do 29. októbra 1993 z dôvodu, že „zodpovednosť spoločnosti Tomkins striktne súvisí so zodpovednosťou spoločnosti Pegler“, a vychádzať pritom z takéhoto prepojenia, ktoré neexistuje.

27 Tomkins tvrdí, že tretí odvolací dôvod je neprípustný z dôvodu, že usiluje o opätovné preskúmanie skutkových okolností, o ktorých už Všeobecný súd rozhodol, a že Komisia navyše neuviedla tento dôvod v prvostupňovom konaní.

O štvrtom odvolacom dôvode

28 Komisia subsidiárne tvrdí, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený v tom zmysle, že v ňom nie je dostatočne podrobne vysvetlená výnimka z už citovaného rozsudku Komisia/AssiDomän Kraft Products a i. Okrem toho v bodoch 56 a 57 napadnutého rozsudku, ktoré sa týkajú násobiaceho koeficientu na účely odstrašenia, je Všeobecný súd nekonzistentný a nepresný, keďže vyzval Komisiu, aby vyvodila následky zo spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti zaplatiť pokutu s ohľadom na spoločnosť Tomkins, skôr než on sám v bode 59 uvedeného rozsudku určil výšku pokuty.

29 Tomkins zastáva názor, že štvrtý odvolací dôvod je nedôvodný, a poukazuje na to, že odôvodnenie rozsudku Všeobecného súdu je dostatočne jasné na to, aby sa účastníci konania mohli oboznámiť s dôvodmi jeho rozhodnutia a Súdny dvor mohol vykonať svoje preskúmanie.

O piatom odvolacom dôvode

30 Komisia tvrdí, že Všeobecný súd porušil zásadu kontradiktórnosti a právo na spravodlivý proces tým, že jej neposkytol príležitosť vyjadriť sa k jeho úmyslu znížiť sumu pokuty uloženej spoločnosti Tomkins a pritom sa oprel len o žalobné dôvody, ktoré Pegler uviedla v odlišnej veci. Všeobecný súd tým, že odkázal na časť rozsudku napriek tomu, že Tomkins v priebehu písomnej časti konania neuviedla daný žalobný dôvod, ktorý Pegler predložila na podporu svojej žaloby, porušil právo Komisie na obhajobu.

31 Tomkins zastáva názor, že tento odvolací dôvod je nedôvodný, lebo Komisia bola účastníkom konania, v ktorom bol vydaný už citovaný rozsudok Pegler/Komisia, a bola tak úplne oboznámená s tvrdeniami týkajúcimi sa dĺžky trvania porušovania. Tomkins zastáva názor, že Komisia neuviedla tento dôvod v priebehu konania, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, len z taktických dôvodov.

Posúdenie Súdnym dvorom

O prvom, druhom a treťom odvolacom dôvode

32 Keďže prvý, druhý a tretí odvolací dôvod sa z veľkej časti prekrývajú, treba ich preskúmať spoločne.

33 V bode 38 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že „žalobkyni nebola pripísaná zodpovednosť za predmetný kartel na základe vlastnej priamej účasti na jeho činnostiach. Zodpovednosť za porušenie jej bola pripísaná iba ako materskej spoločnosti z dôvodu účasti spoločnosti Pegler na karteli. Jej zodpovednosť preto nemôže ísť nad rámec zodpovednosti spoločnosti Pegler“.

34 Medzi účastníkmi konania je totiž nesporné, že zodpovednosť spoločnosti Tomkins vyplýva výlučne z účasti jej dcérskej spoločnosti Pegler na karteli, ktorá bola konštatovaná v spornom rozhodnutí.

35 V týchto troch odvolacích dôvodoch pritom Komisia v podstate tvrdí, že bez ohľadu na to, aká je zodpovednosť podniku tvoreného týmito dvomi spoločnosťami tej istej skupiny za porušenie zistené v spornom rozhodnutí, Tomkins nemohla mať v rámci konania začatého žalobou, ktorú podala na Všeobecný súd, prospech zo skrátenia dĺžky trvania porušovania, o ktorom Všeobecný súd rozhodol v rámci konania začatého na základe inej žaloby, ktorú na Všeobecný súd podala Pegler, a to na základe argumentov, ktoré Tomkins vo svojej vlastnej žalobe neuviedla.

36 Vo svojom treťom odvolacom dôvode Komisia vychádza z rozlíšenia zodpovednosti právne samostatných subjektov v rámci skupiny spoločností a konkrétne poukazuje na to, že sporné rozhodnutie bolo v prejednávanej veci adresované spoločnosti Tomkins, ako aj spoločnosti Pegler, a že zistenie týkajúce sa obdobia od 31. decembra 1988 do 29. októbra 1993 bolo zrušené z dôvodu, že Pegler bola na začiatku „spiacou spoločnosťou podľa anglického práva obchodných spoločností“ a neskôr „spiacou spoločnosťou konajúcou ako zástupca“.

37 Tieto úvahy však nepostačujú na spochybnenie konštatovania, ktoré Všeobecný súd vykonal v bode 38 napadnutého rozsudku, pretože na pripísanie zodpovednosti akémukoľvek subjektu skupiny je nevyhnutné predložiť dôkaz, že aspoň jeden subjekt porušil pravidlá Únie v oblasti hospodárskej súťaže a že táto okolnosť je konštatovaná v rozhodnutí, ktoré nadobudlo právoplatnosť.

38 V prejednávanej veci však takýto dôkaz nebol v konečnom dôsledku predložený, pokiaľ ide o obdobie od 31. decembra 1988 do 29. októbra 1993, keďže Všeobecný súd čiastočne zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týkalo tohto obdobia, v už citovanom rozsudku Pegler/Komisia. V tejto súvislosti je dôvod, pre ktorý sa konštatovalo, že Pegler sa protiprávneho správania nedopustila, irelevantný.

39 Všeobecný súd teda správne vychádzal z predpokladu, že zodpovednosť spoločnosti Tomkins ako materskej spoločnosti je v danom prípade úplne odvodená a akcesorická, a závisí tak od zodpovednosti jej dcérskej spoločnosti Pegler a že obidvom týmto spoločnostiam bola navyše uložená povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne pokutu, ktorej zníženie sa navrhovalo.

40 Okrem toho treba dodať, ako vyplýva z bodu 25 a z bodov 28 až 30 napadnutého rozsudku, že žalobný dôvod a tvrdenia spoločnosti Tomkins v prvostupňovom konaní sa netýkali jej vlastnej účasti na porušovaní, ale len účasti spoločnosti Pegler.

41 V rámci svojho prvého odvolacieho dôvodu Komisia tvrdí, že Všeobecný súd tým, že znížil dĺžku trvania porušenia aj v prípade spoločnosti Tomkins, a to bez toho, aby to táto spoločnosť navrhla, rozhodol *ultra petita* a v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora vyjadrenou osobitne v už citovaných rozsudkoch Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., ako aj ArcelorMittal Luxembourg/Komisia a Komisia/ArcelorMittal Lugembourg a i.

42 Komisia v rámci svojho druhého odvolacieho dôvodu pripúšťa, že Tomkins rovnako ako Pegler pred Všeobecným súdom spochybnila obdobie porušovania konštatované v spornom rozhodnutí. Zdôrazňuje pritom, že táto materská spoločnosť nespochybnila to isté obdobie ako jej dcérska spoločnosť, ale len jeho malú časť a s odlišnými argumentmi, než aké uviedla Pegler. Komisia z toho vyvodzuje, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 44 napadnutého rozsudku rozhodol, že jednotlivé žaloby podané spoločnosťami Pegler a Tomkins mali rovnaký predmet.

43 Treba pritom konštatovať, že v situácii, keď zodpovednosť materskej spoločnosti je úplne odvodená od zodpovednosti jej dcérskej spoločnosti, a keď obe tieto spoločnosti podali žaloby, v ktorých predovšetkým navrhli, aby Všeobecný súd znížil pokutu na základe skrátenia dĺžky trvania porušovania, ktorého sa dopustila dcérska spoločnosť, slovné spojenie „rovnaký predmet“ nevyžaduje totožnosť rozsahu žalôb týchto spoločností ani totožnosť tvrdení, ktorými tieto spoločnosti spochybňujú dĺžku trvania porušovania zistenú Komisiou.

44 Keďže je nesporné, že Pegler, ako aj Tomkins spochybnili dĺžku trvania porušovania a že časť tohto obdobia je totožná, Všeobecný súd sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k zisteniam uvedeným v bode 44 napadnutého rozsudku.

45 Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, že Všeobecný súd skreslil žalobný dôvod uvedený spoločnosťou Tomkins, treba ho odmietnuť ako bezpredmetné. Z predchádzajúcich bodov tohto rozsudku totiž vyplýva, že Všeobecný súd mohol dospieť k záveru o totožnosti predmetu žaloby materskej spoločnosti a žaloby jej dcérskej spoločnosti, a to bez ohľadu na to, či Tomkins vo svojej žalobe uviedla alebo neuviedla návrh obsiahnutý v tretej vete bodu 42 napadnutého rozsudku, ktorý je zopakovaný v bode 24 tohto rozsudku.

46 Pokiaľ ide o judikatúru citovanú v bode 41 tohto rozsudku, treba konštatovať, že na rozdiel od názoru Komisie, táto judikatúra sa na riešenie tohto sporu neuplatní.

47 Vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., totiž na rozdiel od okolností, ktoré nastali v tejto veci, spoločnosť AssiDomän Kraft Products AB a šesť ďalších švédskych spoločností nepodali žalobu proti rozhodnutiu Komisie, ktoré Súdny dvor čiastočne zrušil v konaní o žalobe podanej inými podnikmi.

48 V spore, v ktorom bol vydaný už citovaný rozsudok ArcelorMittal Luxembourg/Komisia a Komisia/ArcelorMittal Luxembourg a i., ktorý sa týkal právnej otázky inej povahy, najmä prerušenia premlčacej lehoty na ukladanie pokút, išlo o tri spoločnosti patriace do tej istej skupiny. Ako Súdny dvor v bode 149 tohto rozsudku konštatoval, pôvodné rozhodnutie Komisie sa týkalo len jednej z týchto spoločnosti a toto rozhodnutie Všeobecný súd zrušil len voči tejto spoločnosti. Z takéhoto zrušenia preto nebolo možné vyvodiť nijaké účinky vo vzťahu k ďalším dvom spoločnostiam.

49 Čiže v takom prípade, ako je prejednávaná vec, keď je zodpovednosť materskej spoločnosti odvodená výlučne od zodpovednosti jej dcérskej spoločnosti a keď materská spoločnosť a jej dcérska spoločnosť súbežne podali žaloby s rovnakým predmetom, Všeobecný súd mohol bez toho, aby rozhodol *ultra petita*, zohľadniť výsledok konania o žalobe podanej spoločnosťou Pegler a zrušiť sporné rozhodnutie aj voči spoločnosti Tomkins v rozsahu, v akom sa týkalo obdobia pred 29. októbrom 1993.

50 V tejto súvislosti možnosť, na ktorú poukazuje Komisia, že na účely vyvodenia následkov z rozsudku Všeobecného súdu môže sama zmeniť alebo zrušiť rozhodnutie prijaté voči materskej spoločnosti, neposkytuje dostatočnú záruku na ochranu práv podnikov pri uplatňovaní práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

51 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že prvý, druhý a tretí odvolací dôvod Komisie je nedôvodný.

O štvrtom odvolacom dôvode

52 Štvrtý odvolací dôvod sa delí na dve časti.

53 V rámci prvej časti Komisia Všeobecnému súdu vytýka, že neposkytol dostatočnú a jasnú argumentáciu na podporu čiastočného zrušenia sporného rozhodnutia. Z veľkej časti opakuje tvrdenia, ktoré už uviedla v rámci prvého, druhého a tretieho odvolacieho dôvodu.

54 V tejto súvislosti stačí odkázať na úvahy Súdneho dvora uvedené v rámci týchto odvolacích dôvodov, z ktorých vyplýva, že výhrady Komisie sú nedôvodné.

55 V rámci druhej časti Komisia namieta nekoherentnosť alebo nepresnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku, keďže Všeobecný súd na jednej strane vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s odstrašujúcim faktorom vzala do úvahy jeho už citovaný rozsudok Pegler/Komisia, a na druhej strane sám v bode 59 napadnutého rozsudku stanovuje sumu pokuty uloženej spoločnosti Tomkins.

56 Treba však konštatovať, že napadnutý rozsudok nevykazuje nijakú nekoherentnosť alebo nepresnosť. Všeobecný súd totiž znížil sumu pokuty len v súvislosti so zrušením sporného rozhodnutia aj voči spoločnosti Tomkins v rozsahu, v akom sa rozhodnutie týkalo obdobia pred 29. októbrom 1993. Všeobecný súd v bodoch 56 až 58 toho istého rozsudku naopak vyvodil následky zo skutočnosti, že žaloba spoločnosti Tomkins sa netýkala pochybenia zo strany Komisie pri uplatňovaní odstrašujúceho faktora.

57 Štvrtý odvolací dôvod preto nie je dôvodný.

O piatom odvolacom dôvode

58 V rámci tohto odvolacieho dôvodu Komisia namieta porušenie práva na spravodlivý proces. Konkrétne Všeobecnému súdu vytýka, že jej neposkytol príležitosť vyjadriť sa k jeho úmyslu oprieť sa o žalobné dôvody uvedené spoločnosťou Pegler.

59 Najprv treba pripomenúť, že Komisia nepožadovala, aby sa v tejto veci konalo pojednávanie. Ako Všeobecný súd uvádza v bode 23 napadnutého rozsudku, Komisia v liste uviedla, že „necháva Všeobecnému súdu na uváženie, či za okolností prejednávanej veci pojednávanie treba uskutočniť“.

60 Výhrady Komisie týkajúce sa nedodržania zásady kontradiktórnosti a práva na spravodlivý proces vychádzajú z jej pevného presvedčenia, že ak nie sú podané úplne totožné žaloby, nemožno materskej spoločnosti Tomkins v nijakom prípade priznať prospech zo skrátenia doby porušovania konštatovaného v prípade dcérskej spoločnosti Pegler.

61 Ako však vyplýva z úvah a záverov Súdneho dvora v rámci prvého, druhého a tretieho odvolacieho dôvodu, táto možnosť za určitých okolností existuje. Uplatnenie tejto možnosti je výsledkom právneho posúdenia Všeobecného súdu, ku ktorému je tento súd oprávnený aj bez upozornenia účastníkov konania pred vyhlásením rozsudku. Takýto postup neprestavuje porušenie práva na obhajobu ani práva na spravodlivý proces.

62 Z toho vyplýva, že piaty odvolací dôvod nie je dôvodný.

63 Keďže žiadnemu z odvolacích dôvodov, ktoré uviedla Komisia, sa nevyhovelo, odvolanie treba zamietnuť.

O trovách

64 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 184 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Tomkins navrhla zaviazať Komisiu na náhradu trov konania a Komisia vo svojich dôvodoch nemala úspech, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy